

Bij Kyburz gaan muziek en beeldtaal sublieme dialoog aan

Muziek

Gehoord: Donderdag 12 maart Muziekgebouw aan 't IJ, Amsterdam Nieuw Ensemble o.l.v. Ed Spanjaard, Hanspeter Kyburz - Double Points: OUTIS.

Als een schild houden Penelope en Odysseus hun muzieklessenaars voor zich uit, als ze elkaar na jaren van onthouding, verwachting en vreemding weer treffen. Een mooi staaltje van beeldtaal, zoals die in de muziek- en dansvoorstelling Double Points: OUTIS overvloedig aanwezig is, maar nergens zó expliciet.

Dankzij de intensieve bemoeienis van het Nieuw Ensemble kon donderdag dit muziektheaterwerk van de succesvolle Zwitserse componist Hans Peter Kyburz zijn wereldpremière beleven in het Amsterdamse Muziekgebouw. Een voortzetting van een eerder project met andere middelen: in Double Points+ had de componist met danser Emio Greco al uitgebreid geëxperimenteerd met de mogelijkheid de lichaamsbewegingen van invloed te laten zijn op de live gespeelde muziek en wel middels op het lichaam bevestigde sen-

soren. De elektronica speelt dus een dominante rol in het voorstellingsconcept, maar zelden pakt het zo mensvriendelijk en muzikaal uit als by Kyburz.

Bovendien was het speelvlak op een aantrekkelijke wijze ingericht met de musici rondom, een uitgekend lichtplan en uiterst fraaie beeldanimaties van de Nederlander Joost Rekveld. Voor een rond scherm, als een laagstaande maan midden op het podium speelt het meeste van de actie zich af. Bezaaid met witte puntjes als een mediterrane sterrenhemel roept die maan gedachten op aan eeuwigheid en onveranderlijkheid. Maar met subtiele tinten doet het denken aan een schelp, ruimte en avontuur suggererend.

Een opera is 'Double Points' zeker niet: 'Odysseus' en 'Penelope' zijn slechts noodnamen en metaforen voor de twee totaal verschillende personages die het toneel bevolken. De een kan niet bewegen, maar wel zingen; de danser beweegt, maar doet geen mond open. En toch ontstaat op het eind die zonderlinge communicatie tussen beiden.

De vier voorafgaande scènes in de

voorstelling op muziek van Hanspeter Kyburz worden om beurten gezongen en gedanst. Pas na twee ingetogen 'arias' - gezongen door de Koreaanse sopraan Yeree Suh en twee door danser Emio Greco uitgebeelde 'avonturen' van Odysseus komen beiden samen. Bij de dansgedeelten valt vooral op hoe nauw muziek en beweging aan elkaar gebonden zijn - tegelijk helder en spontaan.

Ed Spanjaard zorgt met zijn kleine ensemble voor een prettig klinkende muzikaal decor. Maar de hoofdrol vervult de elektronica, met vanuit de boxen bijvoorbeeld een volière met liefelijk getwitter, aangestuurd door de fluit van Harry Starreveld. Later ontpoppen diezelfde luidsprekers zich echter tot rabiate percussionisten met ware salvo's van ruis.

Yeree Suh hield stand met haar fraaie, ingetogen stemgeluid en zorgde voor afwisseling in het overzichtelijk gehouden concept. Maar wat moet er niet allemaal gesleuteld zijn om zoveel verschillende ingrediënten zo keurig in balans te houden! Kortom: een sublieme voorstelling.

Kees Arntzen